

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

6. De vi & potestate solennium votorum, quæ in professione approbatæ
Religionis emittuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

modus profitendi approbatur in ca. Ex parte tua, De regularibus, & tantum promittitur obseruatio Regula, prout illa passim intelligitur ab omnibus, & prout est more, & vsu recepta.

Decimoquarto queritur, An consuetudine induci queat, vt illi professi censeantur, qui vouent tantummodo obedientiam, nihil exprimendo de continentia, nec de proprij abdicacione? Respondet Specular. de statu Monach. q. 36. minime: quia non ipso, quo vouet quis obedientiam, vouet alia duo: nisi promittat obedientiam secundum regulam S. Augustini, Basilij, vel Benedicti, vel S. Francisci, aut nisi promittat obedientiam, & sese bonis abdicet, mundanisque delicijs, vt colligi potest ex c. Vidua, de regularib. cap. Porrellum. eo tit. cap. 1. 20. quest. 1. Et Innocen. cap. Porrellum. de regularib. au. Si quis se tradat, & mancipet certæ religioni approbatæ: perinde est, ac si profiteatur. Item, si quis voueat obedientiam Monachalem, dummodo id faciat in manibus, inquit, Superioris, qui potest in religionem admittere. Et adde, dummodo in alijs seruetur Concil. Trident. sess. 25. cap. 15. d. regular.

Caput VI.

De vi, & potestate solemnium votorum, quæ in professione approbatæ Religionis emittuntur.

P R I M O queritur, An solemnne votum, & simplex eiusdem, rei atque materij natura sua differant, an institutione diuina, an potius sola Ecclesiæ lege, & constitutione? Duæ sunt opiniones: Prima docet vi, & natura sua distingui, in quo autem hæc differentia consistat, variè explicatur ab huius opinionis autoribus. Alij enim putant in eo differre, quod votum solenne in præsens tempus confertur, simplex in futurum, siue quod simplex sit rei futuræ promissio, solemnne verò rei præsentis: ita quidam, vt testatur Glossa in cap. Rursus, qui Clerici, vel vouentes. Nam simplex votum Religionis, est promissio, & sponso futuri in Religionem ingressus, solemnne vero est præsens ipsius Religionis professio. Sic votum simplex castitatis, vel religionis est, quo vir promittit castitatem, vel in religionem ingressum, post obitum vxoris. Item, votum simplex est, quo quis promittit se sacros Ordines suscipiturum, vel peregrinaturam ad sacra, & religiosa loca, post quatuor annos. Alij dicunt votum simplex esse, quo quis suæ personæ promittit obsequia, & ministeria; non tamen tradit suam personam. Votum solemnne est, quo quis & suæ personæ promittit obsequia, & suam personam donat: Sicut aliud est, cum quis alteri obligat suam operam, & ministerium, aliud verò quum suam etiam personam alteri obstringit, ac tradit: sicut aliud est, si promittas alteri tuæ arboris fructus, aliud si arborem dones. Vnde aiunt, votum solemnne in traditione consistere, simplex verò non item: ita vt solemnne, & simplex votum differant, perinde, atque sponsalia, & Matrimonium, quod sicut in sponsalibus, est sola promissio futuri coniugij; in matrimonio verò traditio, qua vnus coniux se alte-

ri tradit, sic in simplici voto religionis est sola promissio, qua quis promittit in religionem ingressum: in solemnne verò traditio, qua is, qui vouet, sese Religioni tradit, ac mancipat, & Religio eum admittit, ac recipit. Vnde in solemnne, sicut ex parte vouentis est traditio, sic ex parte Religionis, & Ecclesiæ, est admissio, atque receptio. Quo fit, vt solemnne votum emittatur in manibus alicuius, qui nomine Religionis, & Ecclesiæ recipit votum, in voto verò simplici sola est promissio, quia nullus est, qui nomine Religionis, vel Ecclesiæ recipiat: & vbi receptio non est, nequit esse traditio; ac propterea simplex votum in manibus alicuius non fit. Hanc opinionem sequuntur, S. Thom. Bonauent. Richard. Durand. Argent. 4. dist. 38. & inter iuniores Theologos Scotus, & alij multi S. Thomæ discipuli, vt infra citabo. Alij distinguunt, dicentes, Votum solemnne esse sua natura perpetuum, simplex verò posse quidem tale esse, non tamen necessario, quoniam sæpe multa vouemus ad tempus. Sic nonnulli teste Glossa in cap. Rursus, qui Clerici, vel vouent. Alij, quod solemnne publicè emittatur, simplex verò id ex vi, & conditione sua non postulet, quamuis publicè aliquando ex accidenti fiat. Alij denique, quod solemnne in quadam consecratione consistat; ac non ita simplex: nam votum Castitatis sacris Ordinibus annexum, eorum, qui iniciantur, ordinationi coniungitur: & solemnne Religionis votum non fit absque aliqua vouentium consecratione: Vel enim consecratus vestitus, & habitus suscipitur, vel aliqua alia consecrationis formula adhibetur. Sic S. Thom. 2. 2. quest. 88. art. 7. & artic. 11. videtur sentire. Secunda sententia docet: Votum simplex, & solemnne eiusdem rei non differre per se ex ipsius voti ratione, & natura, vel iure diuino, sed sola Ecclesiæ constitutione: quam opinionem Põtificij iuris interpretes omnes sequuntur, cum Glossa in cap. Rursus, supra citatis. Innocentius, Hostiensis, Archidiaconus, Ioannes Andreas, Abbas, Ancharanus, Cardinalis, Francus, Felinus, & ceteri, & inter Theologos Scot. 4. dist. 38. quest. 1. Herue. quodlib. 11. quest. 25. Henricus quodlib. 6. quest. 39. & Palud. 4. dist. 38. quest. 4. art. 4. concl. 11. Cate. 2. 2. quest. 88. art. 7. Medina libr. 4. de continen. sacror. hominum, cap. 23. & sequentibus. Palacius 4. dist. 38. disputat. 2. Alten, libr. 8. tit. 16. Angel. matrimonium 3. impedimen. 5. Rosell. impedimentum 4. numer. 2. Et hæc opinio magis cum iure Canonico, & ratione congruere videtur. Nam in cap. Rursus, qui Clerici, vel vouentes, dicitur: Cum simplex votum apud Deum non minus obliget, quam solemnne, & reliqua & in cap. Quod votum, De voto, & voti redempt. in 6. habetur: Voti solemnitas ex sola constitutione Ecclesiæ est inuenta.

Deinde, iusurandum solemnne à simplici non differt, nisi in hoc, quod illud iuris solemnem, ac celebrem formulam habet, qua caret simplex. Sic etiam testamentum, aut matrimonium dicitur solemnne, eo quod iuris solemnne caremonia, & formula constet. Ergo votum eo tantum solemnne censetur, quod in eo iuris Canonici caremonia, & formula præscripta adhibetur. At sicut in testamentis, Matrimonijs, & Iureiurando solemnne formula, ac celebritas non est ex iure naturali, aut diuino, sed ex iure scripto. Sic etiam in voto nulla est ex ipsius natura distinctio, nisi ra-

trione rei, & materiæ subiectæ: ergo tota solemnitate voti celebritas est iuris scripti. Accedit, quod cætera, quas primæ opinionis auctores constitunt, differentia, cum ipso iure, & veritate parum consentiunt, nisi accedat Ecclesiæ auctoritas, & constitutio. Non enim omne votum simplex in futurum confertur: ut si quis tria vota, Castitatis, Obedientiæ, & Paupertatis in Religione nõdum approbata emittat, aut etiam in approbata, sed tantummodo tanquam simplicia, non solemnia. Neque obstat, si dicas, solemnne votum per se postulare, ut in præsens tempus cõferatur, simplex verò posse quidem, sed per se id non exigere: nam satis nobis est, si probemus vtrumque votum esse rei præsentis, non solum futuræ. His adde, falsum esse, solemnne votum in traditione consistere, non autem simplex: nam qui tria vota in Religione non approbata emitteret, verè se traderet: Deo ad ea vota seruanda, & tamen solemnna non essent. Item, posset Ecclesiæ auctoritate constitui, ut vota, quæ nunc in Religionibus approbata, ut solemnna emittuntur, desinerent esse solemnna, nec matrimonium contractum dirimerent, & tamen in traditione tunc temporis, sicut nunc, etiã consistere.

DICES, Traditio non est, ubi Ecclesia non recipit; & proinde in votis Religionis non approbata nulla traditio subsistit; quia Ecclesia non recipit: & solemnna vota Religionis approbata, si solemnna esse desinerent, inciperent traditione carere, quia tunc ea vota minime Ecclesia recipere: **Contra**, inde fieret, ut solemnne votum non in sola traditione consistere, sed in ea, quam ut solemnne Ecclesia recipit: & proinde tota solemnitate voti celebritas sola nititur Ecclesiæ auctoritate; id quod nos contendimus. Postremò, licet simplex votum, quod est futurum in Religionem ingressus, traditione non consistat, quoniam is, qui sic religionem promittit, Religioni non se tradit, ac mancipat; at votum simplex, quo quis in religione approbata promittit Deo perpetuam Castitatem, Paupertatem, & Obedientiam, consistat traditione: nam hic simpliciter dicit, voveo Castitatem, Paupertatem, & Obedientiam, sicut dicit is, qui professionem emittit: & uterque se Deo tradit, & religioni ad viuendum perpetuo in castitate, paupertate, & obedientia. Dices, Votum eius, qui proficitur, recipitur à Superiore, hoc est, ab eo, qui religioni præest: simplex non item. Insuper, solemnne votum nõ solum fit Deo, sed etiam ei, qui religioni præest, coram quo emittitur professio; at votum simplex soli Deo, nõ homini fit. Sed contra est, quia licet religio non se obliget omni ex parte ei, qui simplex votum in religione facit, ut se obligat ei, qui religionem proficitur; negari tamen non potest, quin is, qui simplex votum in religione facit, quod ad se pertinet, tradat, dedicat, & mancipet seipsum religioni. Item licet religio non recipiat, ut professum, eum, qui simplicia vota religionis emittit, recipit tamen, ut religiosum, qui seipsum ipsi religioni tradit, & consecrat. Si iterum obijcias: fieri non potest, ut in voto simplici castitatis, vel religionis fit traditio: quoniam alioqui per votum simplex matrimonium sequens dirimeretur; eo quòd, si postquam re tuam vni tradideris, tradas

alteri, secunda traditio nõ subsistit, aut valet. **Respondet**, quòd votum solemnne dissoluit subsequens matrimonium, non habet vi voti, aut vi traditionis, sed constitutione Ecclesiæ; & traditio rei, vel personæ, quæ ex iustitia descendit, est alterius rationis, quàm sit ea, quæ existit ex religione: hæc duæ traditiones non semper vi, & natura sua pugnant, ut manifestò patet: nam duo coniuges etiam post matrimonium consummatum, sponte sua possunt iure religionem profiteri, ita ut sint per solemnem professionem verè, & propriè religiosi. Et nihilominus coniuges sunt, quoniam coniugium consummatum non dissoluitur: seruitus etiam, & matrimonium simul consistunt, & nihilominus seruus est possessio domini, & est vxoris vir. Ergo duæ traditiones, quando sunt diuersæ rationis, non semper sua vi, & natura pugnant, licet pugnent, quando ambæ ex iustitia oriuntur.

Accedit, quòd falsum quoque est, solemnne votum à simplici distingui, quòd solemnne per se potest, ut publicè fiat; non item simplex: potest enim Ecclesia decernere, ut tria vota Religionis, quamvis priuatiuè, & occultè facta, pro solemnibus habeantur. In Religione item non approbata eiusmodi vota, quamuis palam, & publicè emissa, simplicia sunt: & professio Religionis approbata tacita, votis solemnibus constat, quæ tamen per se, & expressim emissa, & facta non sunt. Præterea, verum non est, solemnne votum à simplici differre, quòd illud aliqua Ecclesiæ consecratione effectum sit: in multis enim Religionibus solemnis votorum professio emittitur absque vlla personarum, vestium, vel aliarum rerum consecratione. Postremò, nihil impedit, quominus Ecclesia constituat, ut vota sint solemnna absque vlla profusa consecratione, & è contrario, ut vota sint profusa simplicia, quantumcumque his accedat aliqua consecratio personarum, vel rerum: **Quare** ut breuiter concludam, illud est votum solemnne, quòd est iuris scripti canonici solemnitate, & formula præditum: id simplex, quòd ea caret. Porro S. Thomas, & alij veteres Theologi Altifiod. Alber. Bonauent. Richard. Durand. & alij, cum docent solemnne votum à simplici distingui, quòd simplex fit sola rei promissio, solemnne verò in traditione rei promissæ consistat, loquuntur de voto simplici, quo res futura promittitur: ut cum quis promittit se in religionem ingressurum, cù promittit se post tres, vel quatuor annos castitatem seruaturum, aut se peregrinaturum, aut se ordines sacros suscepturum: nos verò in præsentia loquimur de voto simplici, quòd nõ in futurum, sed in præsens confertur, ut cum quis promittit perpetuam castitatem, paupertatem, & obedientiam.

Secundò queritur, in quonam voti Religionis solemnitate formula, & celebritas consistat? In hac questione tot sunt sententiæ, quos in præcedenti. Quidam enim putarunt, in hoc consistere, quòd solemnne votum per se publicè fiat, & eius violatio alios offendat: simplex verò non item. Sed hoc meritò Scotus, Bonauentura, Richardus, Durandus, & ipse etiam S. Thomas refutarunt in 4. dist. 38. & nos etiam in superiori questione: sicut & illud, quòd alij docuerunt, votum solemnne id

esse,

esse, quod coram Ecclesia emissum etiam probari potest, simplex verò nequaquam. Sed quid si simplex coram testibus, & publicè fieret, & scripto quoque consisteret? Quare probabiliores sunt duæ tantummodo sententiæ, quarum una docet, solemnem voti rationem in traditione, & translatione quadam positam esse. Nam qui solemnem ritu, & cæremonia, tria vota Religionis emittit, per Paupertatem, se facultatum, ac rerum suarum dominio abdicat, & ineptum, ac inhabilem se reddit ad rerum proprietatem, ac dominium in posterum acquirendum. Per Castitatem, se ad Matrimonium contrahendum inhabilem facit. Et per Obedientiam suæ personæ dominium in Religionem transfert; quæ ius acquirit, ipsam quandocunque ab ea recesserit, repetendi, recuperandi, & reducendi tanquam rem suam. Ex quo, inquit, fit, ut soleat cum hac personæ traditione aliqua consecratio coniungi, quæ tanquam nota signatur persona Religioni addicta, tradita, ac mancipata. Sic S. Thomas, in 4. dist. 38. q. 1. art. 2. ad q. 3. Bonau. 4. dist. 38. art. 2. quest. 1. Alber. 4. dist. 39. art. 16. Richard. 4. dist. 38. art. 7. q. 1. & 2. Dur. 4. dist. 38. q. 1. num. 9. Argem. 4. dist. 38. quest. 1. art. 3. ad 1. quam postea iuniores S. Thomæ discipuli pugnantissimè meri conati sunt. Turrecrem. 27. q. 1. cap. 1. q. 1. Sot. lib. 7. de iust. q. 4. a. 2. Syluest. votum 4. quest. 5. Tabie. dispensatio. q. 7. Altera sententia affirmat totam solemnem voti rationem iuris Canonici constitutione esse inductam, & proinde in eo solo sitam esse, quod ius Canonicum constituit. Sic Hæricus, Sotus, Herueus, Paludanus, Caietanus, Medina, & Palacius, & omnes Canonici iuris doctores: & inter Summistas, Astenfis, Angelus, & Rossella, locis supra citatis: quæ certè opinio manifestè iuris Canonici testimonio comprobatur. Nam in cap. quod votum, De voto, & voti redemptio, in 6. aperte definitur, voti solemnem ex sola constitutione Ecclesiæ esse inuentam: quod iuris Canonici decretum, S. Thomas, S. Bonauentura, & Richardus veteres Theologi videre non potuerunt. Est enim id à Bonifacio VIII. sanctum post S. Thom. Bonauenturæ, & Richardi tempora. Nec vim habet vllam Soti responsum, Pontificium scilicet decretum intelligi, non de solemnem voti substantia, & ratione, sed de modo, ac formula: hoc enim manifestè pugnat cum ipsius Pontificis responso. Erat enim ab eo quæ situm, quod votum dici deberet solemnem, & ad matrimonium dirimendum efficax? Qui respondit: Nos attendentes, quod voti solemnitas ex sola constitutione Ecclesiæ est inuenta, presentis declarandum duximus oraculo sanctionis, illud solum votum debere dici solemnem, quantum ad post contractum matrimonium dirimendum, quod solemniter aut fuerit per susceptionem sacri Ordinis, aut per professionem expressam, vel tacitam alicuius Religionis approbatæ. Hactenus Pontifex. Vbi ex eo, quod solemnem voti ratio ex sola Ecclesiæ institutione constet, deducit, duplex solum esse solemnem votum, aut per sacri Ordinis susceptionem, aut professionem expressam, vel tacitam religionis approbatæ.

Si obijcias, ergo Bonifacii VIII. constitutio prædicta euertit sententiam. S. Thomæ, Alberti, Bonauenturæ, Richardi, Durandi, & aliorum veterum Theologorum, qui constanter docuerunt solemnem votum vi, & natura sua simplici differ-

re: quod solemnem in traditione consistat: simplex sola promissione constet. Quidam existimant Bonifacii VIII. decretum, cum prædicta veterum Theologorum sententia pugnare, & in hac parte Pontificiam constitutionem vim, & locum habere, non veterum Theologorum sententiam. Ego tamen nunquam adduci potui, ut crederem, Pontificium decretum in hac parte cum veterum Theologorum prædicta sententia pugnare: quoniam video veteres Theologos locutos fuisse de simplici voto, quod in futurum confertur, qualis est promissio, quæ quis vouet futurum in religionem ingressum, aut cum coniux promittit se post obitum alterius coniugis castitatem seruaturum: & hoc votum reuera est solum rei futuræ sponso, & promissio sua vi, & natura distincta à solemnem voto, quod in traditione consistit. Sed Pontifex loquitur de solemnem voto, ut differt à voto simplici, quod non in futurum confertur, sed traditionem habet, quæ quis se Deo consecrat, obligat, & mancipat vouendo perpetuam castitatem, paupertatem, & obedientiam.

Quare plerique Theologi, qui post editum sextum Decretalium librum vixere, vna cum Pontificii iuris peritis tradiderunt, voti solemnem rationem in sola Ecclesiæ institutione consistere: idque etiam docuerunt Herueus, Paludanus, & Caietanus S. Thomæ, magni alioqui discipuli: quamuis Sotus, & alij non idem sentiant.

Mihi igitur videtur solemnem voti rationem eam esse, quam Ecclesia constituit. Ea autem est duplex, nimirum expressa, vel tacita alicuius Religionis approbatæ, vel sacri Ordinis susceptio. Et proinde si quæsieris, quænam sit solemnem voti ratio, & substantia? Respondebo, eam esse, quam iuris Canonici auctoritas præscripsit. Sicut si quæras, quæ sit Testamèti, iurifurandi, vel Matrimonij ratio solemnem. Dicam, eam esse, quam iuris scripti civilis, vel Canonici sanctio definiuit. Est igitur voti solemnitas, ut vno verbo concludam, aut Religionis approbatæ professio, aut sacri Ordinis susceptio. Ex quo etiam fit, ut voti solemnem effectus, vis, & potestas sit ex Ecclesiæ decreto, ut statim explicabo.

Tertiò queritur, An solemnem votum Castitatis à Monacho factum per se, aut vi, & natura sua, aut iure diuino dirimat Matrimonium postea contractum? Quod est quærare, An Religiosus, qui castitatem solemnem voto promittit, ratione voti præcisè, an ratione solemnem celebritatis, & formulæ fiat ad Matrimonium inhabilis? Quatuor sunt in hac questione sententiæ. Prima docet, per omne votum Castitatis etiam simplex, quo quis Deo se obligat ad Castitatem simpliciter seruandam, matrimonium postea contractum dirimi: quæ fuit veterum quorundam Canonici iuris interpretum sententia in cap. Rursus, qui Clerici, vel vouent. quam concludere illi conabantur, quia votum Castitatis per se directò cum matrimonio pugnat. Deinde, quia apud Deum tantam obligandi vim habet simplex votum, quantum solemnem. cap. Rursus, qui Clerici, vel vouentes. Accedit, quod is, qui votum simplex Castitatis emittit, suum corpus tradit, & consecrat Deo: ergo si uxori tradat, nulla erit traditio: quemadmodum si

quis

quis Cato donasset, quod Titio donatione traderat. Postremo, quia alioqui ratum, & firmum matrimonium contrahere vnus cum alio posset ea conditione, vt perpetuò Castitatem seruaret; quod tanquam falsum rejicit Theologorum sententia communis. Hæc opinio merito communi omnium consensu refellitur: neque enim quærimus, an votum Castitatis pugnet cum vsu coniugij, sed an pugnet cum vinculo coniugij? Secunda opinio docet, per solemne votum Castitatis à Monacho emissum vi, ac natura sua matrimonium postea subsecutum dissolui. Hoc in primis ea ratione conficiunt, quoniam solemne votum Castitatis Monachum Religioni tradit, & obligat; ac proinde ille alteri tradi nequit: quòd si tradatur, nulla est traditio: sicut qui alicui est matrimonio coniunctus, nequit alteri copulari: aut quemadmodum, qui rem suam vni tradidit, alteri tradere non potest. Qui seipsum vni vendidit, nequit amplius se alteri vendere. Et idè seruus, qui domini est, infcio, vel inuito domino se religioni tradere iure non potest.

Deinde, Religiosus semel Deo cõsecratus non potest Religiosus esse desinere; quemadmodum, quod est Deo consecratum, nequit non esse tale; ac Religionis substantiæ, & naturæ intrinseca est Castitas, vt dicitur in c. Cum ad Monasterium, de statu Monachorum; ergo Religiosus quamdiu est talis, necessariò est voto Castitatis adstrictus. Ad extremum, si sola Ecclesiæ auctoritate votum solemne Castitatis à Religioso factum, vim haberet matrimonium postea contractum dirimendi; inde fieret, vt sola auctoritate Ecclesiæ Matrimonium ratum, & nondum consummatum dissolui posset: nam si Ecclesia constituit, vt per votum solemne Monachi, Matrimonium postea subsecutum sit irritum, & inane; efficere quoque sua auctoritate poterit, vt Matrimonium ratum, quod non est consummatum, dirimatur: ac Theologi omnes communi cõsensu docuerunt, Matrimonium ratum, non consummatum, per Religionis professionem iure diuino, non humano dissolui, nec posse vlla auctoritate Pontificia rescindi. Tertia sententia eorum est, qui censent, per solemne votum Religiosi Matrimonium postea contractum dirimi sola Ecclesiæ auctoritate: quæ sententia colligi videtur ex cap. Quod votum, de voto, & voti redempt. in 6. Vbi Pontifex rogatus quodnam votum vim haberet Matrimonium postea sequutum dissoluendi? Respondit, voti solemnitate, quod attinet ad Matrimonium dirimendum ex sola Ecclesiæ constitutione esse inuentam. Hanc sententiam omnes Canonici iuris consulti tuerunt, & inter Theologos Henricus, Scotus, Herueus, Paludanus, Caietanus, Medina, Palacius: inter Summistas, Alsenus, Angelus, Rosella locis supra citatis. Quarta sententia defendit, eiusmodi votum non vi sua, nec iure Canonico, sed diuino vim habere matrimonium dissoluendi contractum. Ita sentit Almainus, eo argumento permotus; quoniam vir, & scemina matrimonio coniuncti possunt Religionem solemni voto profiteri; nec propterea matrimonij vinculum dissoluitur: ergo, inquit, nec ratione voti, nec ratione solemnitate dirimitur matrimonium contractum: & sicut matrimonium præcedens per

votum solemne postea subsecutus non dissoluitur, ita nec votum solemne præcedens vim habet subsecutus matrimonium dirimendi: nam per se nihil refert votum sit prius matrimonio, an posterius, si vi voti, aut solemnitate matrimonium dissoluit. Quare cõsequitur, ait Almainus in tract. de potestate Ecclesiæ, cap. 15. vt solum iure diuino vim habeat dirimendi: quo iure matrimonium ratum nondum cõsummatum per Religionis professionem dissoluitur, cõsummatum verò nequaquam. Si autem post votum Religionis solemni professione factum, matrimonium cõtrahatur, iure diuino irritum est, & inane: hoc tamen postremo loco dictum ille non probat.

Mihi tertia sententia verissima apparet, quæ docet matrimonium post votum Religionis solemne contractum, nec dirimi ratione voti præcisè, nec iure naturali, nec iure diuino, sed Canonico: eo quòd Ecclesia sanciuerit, vt qui Religionem professi sunt, habiles, & idonei ad matrimonium amplius non sint. Sicut enim cum voto solemni Religionis non pugnat, vt coniuges mutuo consensu Religionem profiteantur, nec antecedens matrimonij consummati vinculum, Religionis professione dirimitur: ita nec cum solemni voto per se pugnat, vt si vir, & scemina sese matrimonio coniugant, matrimonium valeat, & iure subsistat: ita vt sint reuera religiosi, & coniuges, non quidem vsu coniugij; hic enim vbi vi, & natura sua cum Religiosi iure pugnat, sed solo coniugij vinculo. Si dicas, fieri non potest, vt cum quis postquam seipsum vni tradidit, tradit se alteri, traditio secunda vim, & locum habeat, cum per se cum prima pugnet. Respondeo, vt paulò ante dixi, si veraque traditio ex iustitia descendit, aut in iustitia vim habet, pugnat secundam cum prima, & secundam iure naturali irritam esse, si prima fuerit rata, & firma. At traditio, quam votum solemne castitatis continet, si Ecclesiæ decretum remoueas, ex religione existit, qua quis se Deo obligat, tradit, & consecrat: quare hæc non pugnat per se cum alia traditione, quæ ex iustitia descendit. Per iustitiam rerum dominia transferuntur, conferuntur, amittuntur, per religionem non item. Nam quemadmodum in coniugibus Religionem professis, durante, & constante matrimonij vinculo vterque habet dominium, & potestatem corporis alterius, non tamen vltimè sic remota Ecclesiæ Constitutione vir, & scemina voto solemni Castitatis adstricti, essent ad matrimonium habiles, vterque acquirente potestatem corporis alterius, licet non vltimè. Item vnus coniux post diuortium legitima iudicis Ecclesiastici sententia factum ob adulterium, quod alter admisit, iure religionem ingreditur, & proficitur. cap. Agathosa. 27. questio. 2. & tamen vinculum matrimonij consummati non soluitur; ergo simul est quis verè coniux, quod attinet ad coniugij vinculum, non vltimè, & reuera religiosus.

Obijcies; Saltem ratione solemnissimæ promissionis votum habere vim matrimonium dirimendi. At contra hoc facit, quia Ecclesia statuere potest ne vota, quæ in Religionibus approbata emittuntur, Matrimonium dirimant contractum. Insites: Tunc vota desinent esse solemnissima: Con-

tra: po-

tra-ponamus nihil solemnī voti rationi, qua nūc emittuntur, detrahi, sed solum huiusmodi effectum impediri, quare desinent quidem esse solemnīa, quod pertinet ad effectum matrimonij dirimendi; nihil tamē amittent eorum, quæ nunc habent. Vnde quidam Catholici, inter quos est Medina libro quarto, de continen. sacrorum homin. cap. 31. colligunt, ex prædictis perspicī, qua ratione accipiendā sint ea, quæ apud veteres Patres leguntur, quæque hæretici Catholicis obijciunt. Nam Cyprianus, vt constat ex epistol. 11. quæ est ad Pomponium, rogatus de Virginibus quibusdam, quæ nupsent post votum Castitatis, quid eas facere oporteret, respondit, oportere eas poenitentiam publicam agere, vt cæteræ Virgines ab huiusmodi crimine deterreantur: idem adiecit, eas quidem peccare grauissimè; non tamen præcipit, vt à maritis separentur. Immo, inquit, si huiusmodi Virgines dixerint, se in eo quod promiserunt, perseverare non posse; & ideo turpiter vitam, melius esse, vt nubant, quam vt cæteris omnibus scandalum præbeant. Planè quoque Augustinus libr. de bono viduitatis, cap. 9. 10. & 11. probat falsam esse eorum sententiam, qui dicebant nō esse vera coniugia earum Virginum, quæ post votū continentæ nuptias contrahebant. Et Hieronymus de Virginibus scribens in epist. ad Demetriadem, ad finem. Si continere, inquit, non possunt, dicendum est illis, vt nubant. Athanasius in epist. ad Dracontium; & vidimus, ait, Episcopos sine vxoribus, & Monachos patres filiorum factos. In Concilio quoque Ancyrano canon. 19. & refertur capit. Quorquor. 27. question. prim. & in Concil. Elibertino canon. 13. & habetur capit. Virgines. 27. questione prima. & in Concil. Chalcedon. canon. 15. vt dicitur in cap. Si qua virgo. 27. question. 1. pœna irrogatur sacratis Virginibus, quæ post votum continentæ ad nuptias transferunt; non tamen præcipitur, vt coniugia dirimantur. Et quamuis Catholicorum multi hæreticis hæc opponentibus respondere soleant; hæc omnia intelligi de Virginibus simplici Castitatis voto non solemnī adstrictis: alij tamen censent non improbabiler, Patres, & Concilia loqui, tū de Virginibus sacro velo consecratis, tum de Monachis. Quare videtur, inquit, eo tempore, aut nōtum esse editam Ecclesiæ sanctionem, aut saltem vsū non vbiq; receptam, vt voto Religionis solemnī matrimonium subsequens dissolueretur.

Porro ad id, quod obijcitur ex cap. Cum ad monasterium, de statu Monachorum. Respondeo, religioni, & monachali regulæ, & vitæ annexam esse castitatem, quia cum natura religionis pugnat vsus coniugij, & religio sua natura postulat votum Castitatis, quo se quis abdicat vsu conubij, non quo se abdicet vinculo, & dominio coniugij; nam vt dixi, coniuges post matrimonium consummatum possunt mutuo consensu religionem profiteri; nec tamen vinculum matrimonij consummati dissoluitur; ergo illi, & erunt coniuges, quod attinet ad vinculum, & dominium, & erunt religiosi professi, qui se vsu coniugij in perpetuum penitus abdicarunt. Si iterum obijcias, votum solemnē in professione religionis emissum distingui, vt habet cōmunis Theologorum opinio, à solemnī voto, quod fit in susceptione sacrorū ordinum, quod hoc est tantum sacratis Ordinibus

annexum statuto Ecclesiæ; illud verò est, cum ipsa religionis natura, & conditione coniunctum? Respondeo, ideo differre, quia cum sacratis Ordinibus, nec vinculum, nec vsus coniugij pugnat per se, vel iure diuino, sed iure Canonico: at cum religione, quæ absolute, & simpliciter religio est, licet per se non pugnet matrimonij vinculum; pugnat tamen vsus coniugij, & iure Canonico pugnat vinculum matrimonij, quod post solemnem professionem Religionis contrahitur.

Quartò quæritur, Quo iure solemnē votum Paupertatis, quod in professione Religionis emittitur, Monachum faciat inhabilem ad bonorum suorum dominium, vel retinendum, vel in posterum acquirendum? Respondeo, quemadmodum superiori quæstione de voto Castitatis solemnī fuere variz sententiæ, sic etiam de voto Paupertatis; quibusdam asserentibus eiusmodi vim voto Paupertatis inesse iure diuino; alijs ratione solemnitatē; alijs demum sola Ecclesiæ Constitutione: quorum opinio mihi valde probatur, vt quæ cum ipso iure civili, auctoritate Canonis comprobato magis conuenire videatur. Nam in Authent. De sanctis, Episcopis, collat. 9. §. Si qua mulier, sic decernitur: Si qua mulier, aut vir Monasticam vitam elegerit, & intrauerit Monasterium, liberis non extantibus, Monasterio, quod ingreditur, res eius competere iubemus. Sed si persona liberos habens, antequam de rebus suis inter eos disponat, & antequam legitimam filijs suis portionem depuerit; Monasterium intret, liceat ei postea inter eos diuidere legitimam portionem, nulli diminuto vriente, vel femisse; & quod eis non dederit Monasterio competet. Sed si omnem substantiam inter filios diuidere voluerit, sua persona filijs suis connumerata, partem sibi retineat, quæ Monasterio competere debeat: si post ingressum moriatur, antequam inter filios diuidat, filij legitimam portionem percipiant, reliqua substantia Monasterio competente. Hactenus illa lex. Vnde est aliquorum opinio, iure communi antiquo, Monachum filijs carentem, dominij, & proprietatis expertem esse, habentem tamen liberos non item; licet iure, quo nunc vtimur, Religiosus professus, quicumque sit ille, dominij, & proprietatis capax non sit. Cui sententiæ adstipulari videtur Gratianus 19. questione tertia, §. Nunc autem, vbi ait: Nunc autem cum Monachus factus esset, hoc ipso res suas omnes obtulisse videatur: Si prius testatus non sit, exinde iudicio eius, cessante lege, disponitur. Vt si liberos haberet, in quos aut nihil, aut minus legitima portio quomodo, donandi titulo contulerit, eatenus substantia Monasterij destituta & extrahatur, ne quid contingat circa liberos iniquam. Hæc ibi Gratianus. Vnde probabiliter colligi videtur, eo tempore, quo lex est ab Imperatore sancita, licuisse Monacho post solemnē Religionis votum, inter filios testamentum cōficere, & inter eos in priori vitæ statu relictos, suorum bonorum substantiam diuidere. Nec his obstat, Constitutionem hanc esse iuris ciuili legis, cuius non est quicquam de Monachis definire: nam iure etiam Canonico lex eadem comprobatur, in capit. Si qua mulier. 19. questione. 3. Vnde quamuis vim non habeat, vt est lex imperatoria & ciuili; habet tamen, vt est iure Canonico confirmata. Nec illud etiam officit, quod quidam asserunt, non fieri hic sermonem de Monachis, sed de

cho professo; cum ibi solummodo dicatur: *Si qua mulier, aut vir Monasticam vitam elegerit, & intraverit Monasterium.* Nam tamen aliqui, ut Decius in ea *Authent. num. 4.* & Iason in *L. Si quis heredem. num. 12. c. de instit. & substitut.* opinentur hanc Constitutionem solum de Nouitijs intelligi: communi tamē sententia inter vtriusq; iuris Doctores receptum est, eam intelligi de Monacho professo, cui ipsa lege permittitur res suas inter suos filios diuidere, si nihil de eis ante professionē constituerat. Et nomine ingressus significari Monastica vitæ professionem, docent Barth. Paul. Salycet. in eadem *Authent. Fulgos. & Alex. in L. Si quis heredem. citata. n. 10.* Barbat. *Clemen. 3. de elect. & consil. 38. lib. 3. Felin. in cap. Cum deputati. numer. 1. de iudic. Angel. verbo, Religiosus. q. 2. 4.* Paludanus, quem citat, & sequitur Syluest. *Religio. 3. q. 2. 4.* Huc accedit id, quod sæpe iam dixi, in cap. *Quod votum, De voto, & voti redempt. in 6. generatim dici, solemniter voti esse sola Ecclesiæ Constitutione inuentam: at voti solemnitis, quod in professione Religionis emittitur, effectus est, ut matrimonium non solum contrahendum impediatur, sed etiam dirimatur contractum: ergo similiter ex Constitutione Ecclesiæ ea vis in voto Paupertatis existet, ut non solum quempiam ab usu facultatū, & rerum suarum impediatur, atque prohibeat: sed etiam ei dominium, & proprietatem prorsus adimat, & detrahat.*

Quintò quæritur, Quo iure Monachus profusus testamentum condere prohibeatur? Quod est quærerere, An ratione voti præcisè, an ratione traditionis, qua Monachus seipsum religioni tradidit, an iure Religionis, an verò sola canonica lege hoc sit ei interdictum? Ex his, quæ hæctenus diximus: colligitur, profusum Monachum esse inhabilem ad testamentum faciendum solo Canonico iure, non autē naturali, & diuino, hoc est, nõ ratione voti nec Religionis, aut publicæ promissionis, aut traditionis. In *Authent. Ingressi, C. De sacrosanctis Ecclesijs sancitur: Ingressi Monasteria, ipso ingressu se suaque dedicam Deo.* Nec ergo de his testantur. Et *Authent. de Monachis §. Illud quoque. Decernimus, qui in Monasterium inuolare voluerit, antequam Monasterium ingrediatur, licentiam habere suis vii, quo voluerit, modo. Ingressum namq; simul sequuntur omnino res, licet non expressim, qui introduxerit eas, dixerit: & non perit dominus earum vltimus vilo modo. Item 19. quest. 3. c. Quia ingrediensibus, ex Gregorio habetur: Quia ingrediensibus Monasterium conseruendi gratia, vltimus nulla sit testandi licentia, sed vi res eorū, eiusdem Monasterij sint, aperta legis definitione decretum est. Et cap. Perlatum est. eadem causa, & quæstione, ex eodem Gregorio dicitur: Perlatum est ad nos, Petronillam nomine, de prouincia Lucania progenitam, per exhortationem Agnellī Episcopi fuisse conuersam, resque suas omnes, quas habere poterat, licet sibi inire potuissent competere, tamen eisdem Monasterio, in quod ingressa est, etiam specialiter donationis titulo comulisse. Hæc ex vtroque iure, Ciuili, & Canonico. Quare, sicut iure Canonico Religiosus profusus testari non potest: sic etiam testamentum ante ingressum in Religionem, vel in ipsa probatione factum ab eimissa professione, reuocare amplius, aut rumpere nequit. Quamuis enim non desint, qui putent: testamentum vtcunq; factum Religionis professione rumpi, tanquam agnatione, & natiuitate Posthumi. *L. Posthumorū. ff. De iustis ruptis, & irritis fa-**

cto testamento, eo quòd Monasterium hereditatis, & bonorum capax loco Posthumi habeatur in *Authent. Nisi ingressi. C. Ad Senatū consulum Trebellianum: & proinde secundum horum sententiā, ne testamentum rumpatur, præterito Monasterio, sicut rumpitur agnatione, siue natiuitate Posthumi, oportet portionē legitimam Monasterio relinquere iure institutionis, quam opinionem communem esse testantur Imola, Iason, Albericus, quos citat Couar. *de testamen. cap. 2. num. 5.* Attamen contraria sententia, ut aiunt Innocen. Hostiensis, Antonius Butrius, Abbas, quos citant, & sequuntur Nauarr. in *comment. 2. de regularibus, num. 51.* Couar. *de testamen. ca. 2. num. 6.* Angel. verbo *Religiosus, nu. 55.* Iulius Clarus *lib. 3. recept. sent. §. Testamentum. quest. 28.* communi cōsensu recepta est. Sic enim sentiunt Baldus, Paulus, Decius, Arectinus, Salycet. Iason, & alij, quos citant, & sequuntur prædicti recentiores. Sunt rursus, qui sentiant, quando sine vlla Religionis cogitatione quis testamentum condiderit ante ingressum in eam, secuta professione reuocari, & rumpi, quasi ex noua voluntate, qua Religionem elegit, quam antea non conceperat. Si verò Religionis cogitatione, & studio fecerit, tunc minimè rescindi, eo quòd noua voluntas non accesserit. Sic opinatur Bartholus.*

Communis tamē opinio est, vtridem Couarruias tradidit, testamentum vtrumque factum, secuta professione minimè rumpi, & reuocari. Sic Antonius, Abbas, Felinus, & sic etiam iuniores, Nauarrus, Angelus, & Couarruias, Iulius Clarus *locis citatis*, nisi Religiosus ante professionem expressim dixisset: Me, meaque omnia offero Monasterio, censeretur enim testamentum reuocari, ut aiunt prædicti Doctores. Immo etiam si testamentū sit conditum ab eo, qui est Religionem ingressus, sed eam nondum profusus, siue vilo Abbatis consensu iure communi esse ratum, & firmum: quia Nouitius dum in probatione versatur, sui iuris est, ac facultatum, rerumq; suarum dominus: nec vilo iure scripto prohibetur testamentum facere. Ex his perspicuum esse potest, factō testamento, quòd per professionem nec reuocatur, nec rumpitur, statim ab emissa professione hæreditaria bona ad institutum heredem pertinere, si Monasterium capax bonorum non sit. Alioqui quamdiu Monachus viuat, vsus fructus ad Monasterium spectat: proprietatis verò, & dominium ad heredem institutum; & post obitum Monachi vsusfructus cum proprietate, & dominio consolidatur.

Obijcies id, quod habetur in *capit. Si qua mulier. 19. quest. 3.* licere Monacho, qui liberos habet, & in Monasterium ingressus, nihil de suis bonis constituit, inter eos postea diuidere, legitima portione cuique relicta, & quod eis non dedit, Monasterio competere. Respondet Archidiaconus in eo *capite*, cuius sententia communi consensu recipitur, Monachum tunc non testari: sed inter filios distribuere: quemadmodum etiam Arbitrari, & Iudex inter plures bona diuidunt. Alij tamen asserunt, Monachum profusum Religionem capax bonorum immobilium, posse testamentum facere, & inter liberos bona diuidere: & hoc esse, quod Authentica citata decernit, & proinde ius habere non quidem simpliciter

ter testamentum condendi, sed inter filios: de qua re paulò ante dixi.

Deinde obijciens, *cap. Non liceat. 19. q. 3. vbi dicitur: Non liceat parentibus liberos, vel liberis parentes ab hereditate sua repellere Monachos factos: quoniam dum Monachi fuerant, in causam, & crimine ingrati animi inciderint; ergo Monachus hereditatis capax est.* Respondeo, hereditatem non ad Monachum, sed ad Monasterium bonorum capax pertinere: & proinde vel tãquam Arbitrator, & Iudex, vel nomine Monasterij bona inter filios distribuit. Aut si aliorum sequi sententiam malimus, dicemus Monachum iure communi antiquo, testamentum simpliciter facere non posse, inter filios tamen posse.

Sextò quæritur, Quo iure per solemne votum Obedientiæ, Monachi, aut Religiosæ personæ transfereantur in ius, & potestatem Monasterij, aut Superiorum? Animaduertendum est, emissã professione, Monachum, aut Religiosum traditum esse, & additum Religioni; ita ut Religio ius in personam eius acquisierit: quod ius consistit in hoc, ut si Religiosus vestem, habitumque dimiserit, & à Religione discesserit ad priorem vitæ statum reuerfus, tanquam apostata, hoc est, Religionis susceptæ desertor, puniri iure queat, vbi cumque fuerit, repeti, capi, & si necesse sit vinculus ad Religionem reduci, & in carcerem etiam trudi. Vnde in *cap. Vt periculosa, ne Clerici, vel Monachi in 6. sancitur: Vt periculosa Religiosus enagandi materia subrahatur, districte inhihemus, ne de cetero aliquis quamcumque religionem tacite, vel expressè professus in scholis, vel alibi temerè habitum religionis sue dimittat: nec accedat ad quæuis studia literarum, nisi à suo Prælato cum consilio sui Conuentus, vel maioris partis eiusdem, sibi eisdem ad studia licentia concedatur. Si quis autem horum temerarius violator extiterit, excommunicationis sententiam incurrat in ipso facto. Hæc ibi habentur.*

Quæritur nunc, An religionum Præfecti hoc ius in Monachum habeant ratione voti, an ratione publicæ promissionis, & traditionis; an verò solum iure Canonico? Et ex hypothesi fingamus nullam excommunicationis sententiam iure Canonico fuisse irrogatam his, qui à Religione voto solemni suscepta deficiunt? Respondeo, negari non posse, penes religionum Præfectos ratione professionis expressæ, vel tacitæ ius esse, & potestatem animaduertendi in Monachum religionis desertorè, eo quòd per professionem Monachus religioni promissit obedientiã, qua ei se tradidit, addidit, & mancipavit. Vnde fit, ut sicut Religiosus habet ius exigendi alimenta à religione, sic religio ius habeat in eius operas, artem, industriam, laborem, & ministerium: nec religio potest Monachum sine iusta, & debita causa dimittere, aut eijcere, nec Monachus religionem deserere. Ac quemadmodum Dux, & Imperator exercitus milites Sacramento iuratos, militiæ desertores capit, & vinculos reuocat, & transfugas punit; & Ecclesia, fidei, & religionis per Baptismum susceptæ desertores pœnis debitis plectit, ac vindicet, & maritus uxorem fugitiuam iure suo repetit, ac reducit in domum: sic etiam religio ius habet reuocandi fugitiuos Monachos, desertoresque puniendi, eo quòd sese illi per obedientiam promissam obligauerint, addixerint, atque deuouerint.

Quæres, An religio hoc ius habeat ratione voti, an ratione professionis, an ratione publicæ promissionis, & traditionis? Respondeo, habere ratione fidei per votum datæ, & acceptæ; ac proinde ratione publicæ traditionis, qua se Monachus tradidit religioni per tria vota, siue solemnia, siue simplicia, quæ ad religionis substantiam spectant. Nam Monachus religioni suam fidem obstringit, & religio acceptam habet: Religio item fide data sese Monacho, vel ex toro, vel ex parte obligavit, & Monachus eam ratam habuit. Quod verò Monachus vestem, & habitum temerè dimittens, aut à religione recedens, in excommunicationem incurrat, iuris Canonici pœna est; quæ ut ex c. paulò ante citato apparet, non irrogatur, nisi Monachis religionem expressè, vel tacitè professis.

Septimò quæritur, An per se voti in religione solemnis sit maius, & arctius vinculum, quàm simplicis? Respondent quidam ex iam dictis, per se quidem non esse, sed Ecclesiæ cõstitutione, qua factum est, ut solemne religionis votum nuptias ratas non consummatas dissoluat: non item simplex: Deinde, votum solemne dirimit matrimonium postea contractum, quod tamen simplex non dirimit. Item in *cap. Qui post votum, De regularibus in 6. Votum simplex Religionis etiam arctioris, soluitur per solemne votum, & promissionem religionis laxioris: per simplex non item. Postremo, vota omnia, quæ quis facit extra religionem in seculo, finiuntur, & desinunt per solemne votum religionis; non tamen per simplex. Existimò dicendum votum simplex esse duplex: Vnum, quod est rei futuræ promissio, & sponso: Alterum, quo rem præsentem vouemus: in hoc continetur traditio, in illo non item. Per hoc esse, & fieri potest aliquis verè, & propriè religiosus, ut ostendam inferius, per illud minime. Et hoc modo intelligitur, quod docet s. Thom. 2. 2. quæst. 189. artic. 2. ad primum, vbi ait: duplex est votum religionis, vnum solemne, quod hominem facit Monachum, vel Religiosum: aliud est votum simplex, ex quo aliquis non fit Monachus, vel Religiosus, sed solum obligatur ad religionis ingressum. Sic ille. Loquitur reuera de voto simplici, quod est futuri in religionem ingressus promissio, non de eo, quo quis promittit perpetuam Castitatem, Paupertatem, Obedientiam in aliqua religione approbata. Et hinc planè liquet votum simplex, si sola sit futuri in religionem ingressus sponso, per se minoris esse vinculi, quàm solemne; quia simplex est sola rei futuræ promissio: solemne verò, est rei ipsius, personæque traditio. At votum simplex, quod in præsens collatum, Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ promissio est, non per se, sed Ecclesiæ instituto vim minorem habet, quàm solemne: & hoc argumenta in initio proposita concludunt.*

Octauò quæritur, An votum simplex religionis specie differat à solemni? Respondeo ex paulò ante dictis, quicquid tradiderit Caietanus, votum simplex religionis, quod in futurum concipitur, specie à solemni distingui; siquidem simplex sola est promissio futuri in religionem ingressus; solemne verò rei, & personæ etiam traditio. Si verò votum simplex in præsens confectur, specie à solemni non differt, quoniam Ec-

Caiet. 2. 2. q. 88. ar. 7. versum ex- de respons. ad 1.

clis tantum instituto distinguitur: at Ecclesia rei naturam non mutat, sed vim, & robur adiungit.

Nono queritur, An tantum sint tria vota religionis solemnia? Durand. in 4. dist. 38. quest. 2. docet, simplex votum a solemnibus distingui in hoc, quod solemnne votum in triplici tantum materia consistit, Castitatis, Paupertatis & Obedientiae; cum tamen simplex per omnem materiam vegetur. Certè hæc Durandi sententia, nisi mitius exponatur, cum veritate, & ratione non congruit. Nam licet iure communi antiquo, quod religionum instituta seruant, tantummodo sint tria vota solemnia, in quem sensum nos Durandi opinionem accipimus; nouo tamen iure nihil impedit, quin vota solemnia in alijs quoque materijs versentur. In societate nostra, vt ex eius Constitutionibus constat, quatuor vota solemnia Professi faciunt, dum solemnne professione pollicentur, Obedientiam, Paupertatem, Castitatem, & specialem aliam Romano Pontifici in missionibus obedientiam. Deinde, quid impedit, quominus Carthusienses Monachi solemnne votum emittant abstinendi a carnibus, quod votum nunc ex lege, institutoque seruant? Quid item obest, quin Minorum religio quartum solemnne votum emittat abstinendi perpetuè a carnibus, ovis, lacte, & caseo? Nam Palacius in 4. dist. 38. dist. 2. testatur: Minimos facere quartum votum solemnne, quo promittunt se nunquam vsuros, nisi cibis quadragesimalibus; & idem insinuat Nauarrus. consil. com. 1. de regularibus, consil. 10. eo quòd dum professionem emittunt, vnà cum alijs tribus votis solemnibus, quartum huiusmodi votum faciunt. Postremo, quid obstat, quo minus religio instituat, in qua fiat quartum votum solemnne de militando contra fidei Catholicae hostes, aut de in seruendo pauperibus, & aegrotis in hospitali domo, & locis causa pietatis extructis.

At, inquit, si in omni materia votum solemnne versari potest, quòdnam votum igitur solemnne vocabitur? Respondet, votum solemnne esse, & dici sola Ecclesie constitutione; quare duplex est tantum generaliter solemnne votum, vnum per professionem expressam, vel tacitam Religionis approbata; alterum per sacrorum Ordinum susceptionem. Vtrumque est solemnne, quia coniunctum cum solemnni professione Religionis, aut sacri Ordinis susceptione. Deinde, votum solemnne Religionis iure communi est tantum triplex, iuxta triplicem materiam, in qua solemnne professio fit. Iure tamen nouo potest Ecclesia constituere, vt sint plura pro varietate materiae. Nam dum solemnni celebritate professio Religionis emittitur, possunt plura alia sponderi, quæ tantum solemnna vota Ecclesia probet, rata, & accepta habeat.

Caput VII.

Quid potestatis habeat Romanus Pontifex in solemnibus votis Religionis.

PRIMO queritur, An Monachus auctoritate Romani Pontificis absolui queat a voto Castitatis solemnni? Duæ sunt opiniones: quarum

prima negat, quam veteres Theologi tueri videntur. Altissiod. in sum. libr. 3. tract. 28. cap. 1. quest. 2. Albert. 4. dist. 38. art. 16. & 18. S. Thomas, 2. 2. quest. 88. artic. 11. Et Glossa in cap. cum ad Monasterium, de statu Monachorum. & inter iuniores Sorus, libr. de iust. 7. quest. 4. artic. 2. Syluester, votum, 4. quest. 5. Tabien. dispensatio, quest. 7. Armil. dispensatio, numer. 12. Et huius opinionis patronum esse Sancti Thomam, recentiores eius discipuli, non veteres continent. Auctores huius sententiae quidam eo argumento mouentur, quòd continentie perpetuae tale, tantumque bonum sit, vt nullo alio bono com pensari queat, iuxta illud Ecclesiastici: omnis ponderatio non est digna continentis animæ.

Alij verò ea ratione, quòd solemnne votum quædam traditione consistit, quæ se homo sponte Deo offert ad castimoniam perpetuè seruandam. Porro alij, quòd votum solemnne in consecratione consistat, quæ Deo sese Monachus consecrat: & quòd Deo semel dicatum est, in profanos vsus conuerti iure non potest. Secunda sententia affirmat posse: fuitque Richardi in 4. dist. 38. artic. 9. questio 1. ad 4. 5. & 6. Bonauent. 4. dist. 38. artic. 2. quest. 3. Scot. 4. dist. 38. quest. 1. Henric. quodlib. 5. quest. 28. Palud. 4. dist. 38. quest. 4. artic. 3. conclus. 11. Durand. in 4. dist. 38. quest. 2. Maior. 4. dist. 38. quest. 1. 4. Antonio, part. 2. sit. 11. cap. 2. §. 9. Caietan. 2. 2. quest. 88. artic. 11. Heruei, quodlib. 11. quest. 25. Angel. votum 4. quest. 5. Rosel. Papa, numer. 4. estque communi omnium Canonici iuris interpretum consensu recepta in cap. cum ad monasterium, de statu Monach. Quæ inde in primis concluditur, quòd in cap. quod votum, de voto, & voti redempti, in 6. solemnitas voti sola Ecclesie constitutione est inuenta. Deinde, quia commune bonum privato est præferendum. Quid ergo, si contingat, vt Rex aliquis, Princepsue paganus ad Christi Religionem sese transferre velit, si foeminaam voto solemnni Deo dicatam, in vxorem duxerit, aut si ad communem Reipublice pacem conferuandam, vel ad ius in Regno succedendi tuendum, & opus sit, vt Monachus foeminaam in Matrimonium ducat, vt ex ea liberus suscipiat: Nonne videntur hæc tanta bona esse præferenda voto solemnni Castitatis? Accedit his, quòd huic de causis Pontifices Romani aliquando Monachos voto solemnni soluerint.

Legimus in vita B. Laurentij Iustiniani: Iustinianos omnes ad vnum, aut ferro, aut morbo extinctos fuisse præter aliquos senes, qui ad sobolem procreandam apti non erant: euenisse tantè, vt vnus tantum superesset adolescens Nicolaus nomine apud Monachos S. Nicolai. Tunc Vitalis Dux Venetus impetrauit ab Alexandro III. Pontifice Romano, vt licet et adolescenti Monacho soluere vinculum Religionis ad reparandum sobolem gentis: eique vnica filiam nomine Annam desponderet: iussit se esse nuptiæ donauit eos Dominus sex filijs masculis, & tribus foemellis: iactus tam prospera sobole Nicolaus, & Deo gratias agens voti veteris, & Religionis non immemor, edificato prius apud Amianum cœnobio Virginum sub nomine S. Adriani, in quo Anna vxor ipsa quoque monasticam vitam cepit, ad monasterium reueris est: multis miraculis ambo claruerunt. Item, est etiam literis consignatum, ac proditum, Ramirum Aragonie Regem Monachum

factum,

Eclis. 11.